

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: **V. Ch.**, narozen X,
státní příslušnost Republika Kazachstán,
bytem X,
zastoupen advokátem Mgr. Robertem Plickou,
sídlem Národní 58/32, 110 00 Praha,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2023, č. j. OAM-922/ZA-ZA11-P10-R2-2021,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2023, č. j. OAM-922/ZA-ZA11-P10-R2-2021, jímž nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň žalobce navrhl, aby soud uložil žalobci povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě konstatoval, že je osobou bez státní příslušnosti, což podle žalobce potvrdil i Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 2. 3. 2023, č. j. 42 Az 4/2022-34, kterým zdejší soud v projednávané věci již jednou rozhodl a zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného pro nedostatečně zjištěný skutkový stav stran poskytování zdravotní péče v Kazachstánu s ohledem na neblahý zdravotní stav žalobce. Žalobce podotkl, že většinu svého pobytu na území České republiky měl přidělenou pobytovou kartičku pro osoby bez státní příslušnosti. Jiné důkazy o tom, že je osobou bez státní příslušnosti žalobce fakticky předložit nemohl. Sdělil, že pokud chtěl žalovaný popřít skutečnost, že je žalobce osobou bez státní příslušnosti, měl to prokázat, a ne pouze uvádět všeobecné informace o tom, že žalobce nedoložil negativní skutečnost, tedy že nedisponuje státním občanstvím Kazachstánu.
3. Konstatoval, že do Česka přicestoval se svou rodinou legálně v roce 1996 a pobýval zde na základě povolení k trvalému pobytu, než mu bylo toto povolení pro jeho trestnou činnost zrušeno a byla mu uložena povinnost vycestovat z území rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 12. 2020. Žalobce sdělil, že se dne 19. 5. 1997 stal obětí autonehody, při které u něj došlo k trvalému poškození pánevní oblasti a poškození vnitřních orgánů, tedy k polytraumatu ohrožujícímu základní životní funkce žalobce. Dodal, že má dosud potíže s vylučováním, trpí inkontinencí a užívá proto speciální vložky, trpí opakovanými záněty v pánvi a v levé hýždí, přičemž má trvale zaveden umělý vývod tlustého střeva. Dále žalobce uvedl, že pobíral invalidní důchod a snažil se v nejvyšší možné míře pracovat, aby nebyl zátěží sociálního systému.
4. Podotkl, že na Kazachstán nemá žádné vazby, nemá tam místo k bydlení, ani finanční prostředky, aby si bydlení bez pracovního uplatnění zajistil, a nezná oficiální jazyk Kazachstánu. Žalobce sdělil, že v případě návratu do Kazachstánu nebo nelegálního setrvání na území České republiky mu hrozí vážná újma na zdraví a životě. Žalovaný zlehčil závažnost zdravotního stavu žalobce, přičemž hodnocení žalovaného stran možností léčby žalobce v Kazachstánu označil za irelevantní a formální, založené na obecných informacích a domněnkách o úrovni medicíny v Kazachstánu. V Kazachstánu by mu nebyla poskytnuta potřebná zdravotní péče, což by s vysokou pravděpodobností vedlo k dalším trvalým zdravotním následkům. Žalobce konstatoval, že v Česku je schopen si zajistit pracovní uplatnění, které mu spolu s invalidním důchodem a zdravotní péčí poskytovanou na základě veřejného zdravotního pojištění umožňují samostatně se postarat o své potřeby, čehož by v Kazachstánu nebyl schopen pro nedostatečnou podporu státu v oblasti zaměstnávání zdravotně znevýhodněných osob a nedostatečnou zdravotní péči, která nedosahuje úrovně českého zdravotnictví. Rovněž by v Kazachstánu neměl dostatek finančních prostředků na zajištění zdravotní péče a pomůcek.
5. Žalovaný postupoval v rozporu se zásadou materiální pravdy, když nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nesprávně z dostupných důkazů posoudil zdravotní stav žalobce a jeho možnosti návratu do Kazachstánu, kde žil naposledy jako dítě před 25 lety a již nemá tamní občanství. Žalovaný rovněž nesprávně posoudil nárok žalobce na udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Dodal, že by mu nemělo být kladeno k tíži, že není osobou plně závislou na sociálním systému, ačkoliv jiné osoby s obdobným zdravotním postižením jsou mnohdy plně závislé na sociálním systému. Žalobce zdůraznil, že nižší úroveň zdravotnictví může v případě hodného zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu zakládat důvod pro udělení humanitárního azylu, k čemuž poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, a ze dne Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005-68, a usnesení ze dne 29. 4. 2021, č. j. 2 Azs 1/2021-45. Žalovaný úroveň zdravotnictví v Kazachstánu bagatelizoval a nepostavil najisto, zda budou žalobci v Kazachstánu poskytnuty adekvátní služby, přičemž podle žalobce mu nebudou poskytnuty žádné zdravotní služby a bude mít obtíže se zaměstnáním, neboť není občanem Kazachstánu. Žalobce sdělil, že neposkytnutí azylu v jeho případě je nehumánní. V demokratickém a právním státě není přijatelné ani logicky obhajitelné, aby zdravotně postižená osoba byla poslána do jí cizí země, kde s nejvyšší pravděpodobností skončí bez domova a zdravotní péče, k čemuž poukázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55. Žalovaný při správním uvážení vybočil z hledisek stanovených zákonem, což způsobilo nezákonnost napadeného rozhodnutí.

6. Dále žalobce uvedl, že napadené rozhodnutí je ve vztahu k udělení humanitárního azylu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný neuvedl, v čem by měly spočívat důvody zvláštního zřetele hodné, pro které by mohl být udělen humanitární azyl, a proč tyto důvody žalobce nenaplnuje. Za irrelevantní označil obecné informace ohledně politického režimu v Kazachstánu, neboť v případě žalobce se jedná především o jeho zdravotní stav a úroveň zdravotní péče v Kazachstánu. Žalobce sdělil, že úvaha žalovaného není v souladu s pravidly logického usuzování, když došel k závěru, že by žalobce mohl přesídlit do Kazachstánu, aniž by mu hrozila vážná újma na zdraví. Podotkl, že si je vědom rozsahu soudního přezkumu napadeného rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu, k čemuž poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2022, č. j. 5 Azs 70/2020-103.

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Žalovaný předeslal, že žalobní námitky jsou téměř totožné s námitkami, které žalobce ve věci uplatnil v předešlé žalobě. Dále odkázal na obsah správního spisu, zejména na údaje poskytnuté k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, protokoly o pohovoru a informaci EUAA – MedCOI ze dne 5. 4. 2023 o dostupnosti urologa a gastroenterologa včetně gastroenterologických materiálů a stomické zdravotní sestry v Kazachstánu (dále jen „zpráva o dostupnosti zdravotní péče v Kazachstánu“). Zprávu o dostupnosti zdravotní péče v Kazachstánu žalovaný doplnil v důsledku zrušení jeho předchozího rozhodnutí rozsudkem zdejšího soudu ze dne 2. 3. 2023. Žalovaný zdůraznil, že nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné, nesprávné či nezákonné a trvá na správnosti napadeného rozhodnutí, neboť zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí, přičemž nezjistil žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný konstatoval, že není pravdou, že by nebylo vycestování žalobce do Kazachstánu možné z důvodu, že je osobou bez státní příslušnosti, neboť z ústavy a zákonů Kazachstánu vyplývá, že Kazachstán poskytuje osobám bez státní příslušnosti širokou škálu práv. Registrované osoby bez státní příslušnosti, mají právní postavení osob s trvalým pobytem. Po pěti letech pobytu v zemi si pak mohou zažádat o státní občanství. Žalovaný zdůraznil, že žalobce prokazatelně disponuje duplikátem kazašského rodného listu, přičemž není najisto postavené, že je žalobce osobou bez státní příslušnosti, neboť uvedenou skutečnost v průběhu správního řízení žádnými relevantními důkazy nedoložil, byť byl k tomu opakovaně vyzván. Žalovaný nesouhlasil s tvrzením, že zlehčoval zdravotní stav žalobce, neboť v napadeném rozhodnutí konstatoval, že zdravotní postižení žalobce je závažné, ne však natolik, že by žalobce nemohl vést samostatný život a byl tak plně závislý na sociálním systému. Podotkl, že azylové řízení není nástrojem pro řešení situace osob, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

kterým se zdravotní péče v Česku jeví jako výhodnější a na vyšší úrovni než v zemi původu. Žalovaný nepopřel, že zdravotní systém v Kazachstánu je patrně na horší úrovni než v Česku, ale to samo o sobě nezakládá azylově relevantní důvod, neboť tato situace dopadá stejnou měrou na značnou část obyvatel Kazachstánu, nikoli pouze na žalobce z důvodu diskriminace.

8. Žalovaný podotkl, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze z důvodu legalizace pobytu, k čemuž tento institut není určen. K uvedenému tvrzení poukázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004. Uvedené vyplývá především z výpovědí žalobce, údajů z CIS a z opisu rejstříku trestů, neboť bylo zjištěno, že žalobce pozbyl povolení k trvalému pobytu pro opakované páčání trestné činnosti. Dále žalovaný konstatoval, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jelikož na str. 10 a 11 jsou uvedeny úvahy, z nichž vyplývá, že u žalobce nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, neboť současný zdravotní stav žalobce nevyžaduje specializovanou péči, která není v Kazachstánu dostupná. Uvedené tvrzení žalovaný doložil zprávou o dostupnosti zdravotní péče v Kazachstánu. Žalovaný rovněž sdělil, že na humanitární azyl nemá cizinec subjektivní právo ani právní nárok.

Ústní jednání soudu

9. Při jednání soudu právní zástupce žalobce odkázal na podanou žalobu. Trval na tom, že žalobci by měl být humanitární azyl poskytnut, neboť jeho zdravotní stav je vážný a kritický. Žalobce musí být pod stálým dohledem lékařů. Dlouhodobá absence léčby může vyústit ve vážné zdravotní komplikace. Poukázal na skutečnost, že u žalobce je na květen tohoto roku naplánována další operace. Pokud by plastická operace nebyla provedena hrozí ohrožení života žalobce. Právní zástupce dále připustil, že žalobce se v minulosti dopouštěl trestné činnosti ovšem v současnosti již vede řádný život, uložené tresty si odpykal a ze svého jednání se poučil. Dokud měl povolení k pobytu na území České republiky, byl i přes své zdravotní postižení zaměstnán. Dále právní zástupce žalobce zdůraznil, že žalobce nemá žádné vazby na Kazachstán. Svojí národností je Čech, neboť je potomkem Čechů, kteří v době existence Sovětského svazu byli přesídleni do Kazachstánu. Žalobce má celou svou rodinu v České republice. Stejně tak veškeré jeho sociální vazby se vztahují k České republice. Kazašsky neumí a nikdy v Kazachstánu nebyl. Nemá ani kazašské občanství a nemá se tam kam vrátit. Dále právní zástupce poukázal na skutečnost, že informace o dostupnosti zdravotní péče v Kazachstánu založené ve správním spise sice dokládají, že konkrétní lékařské zákroky jsou v Kazachstánu proveditelné, ale nevyjadřuje se k tomu, zda by k těmto zákrokům měl žalobce reálný přístup a zda jejich hrazení by bylo kryto prostřednictvím nějakého pojištění. Zdůraznil, že žalobce nemá žádné finanční prostředky. Dle jeho názoru informace o dostupnosti zdravotní péče nebyly dostatečně individualizovány ve vztahu k případu žalobce. Dále právní zástupce žalobce poukázal na skutečnost, že žalovaný bagatelizoval skutečnost, že v Kazachstánu není přístup ke zdravotně postiženým na dobré úrovni, což vyplývá, i ze zpráv Ministerstva zahraničí USA.
10. Samotný žalobce při jednání soudu uvedl, že se nemá v Kazachstánu kam vrátit. Dále poukázal na svůj špatný zdravotní stav.
11. Pověřený pracovník žalovaného při jednání soudu trval na tom, že se žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně vypořádal se všemi relevantními skutečnostmi. Zdůraznil, že předchozí trestná činnost žalobce nemá žádný vliv na azylové řízení. Zdůraznil, že z judikatury vyplývá, že rozdílná úroveň zdravotní péče není důvodem k udělení jakékoliv Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

mezinárodní ochrany. Zdůraznil, že žalobce o povolení k trvalému pobytu přišel v důsledku páčání trestné činnosti. Nic nebrání žalobci, aby získal zdravotní péči na území České republiky na základě komerčního pojištění.

12. Při jednání soud provedl důkaz lékařskou zprávou vyhotovenou Fakultní nemocnicí Hradec Králové, chirurgickou klinikou, MUDr. A. F., Ph.D. ze dne 25. 1. 2024, kterou při jednání soudu předložil žalobce.

Posouzení věci soudem

13. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během měsíční lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s.
14. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a konaném ústním jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Soud konstatuje, že v posuzované věci již jednou rozhodoval, a to rozsudkem ze dne 2. 3. 2023, č. j. 42 Az 4/2022-34, jímž zdejší soud zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2022, č. j. OAM-922/ZA-ZA11-P10-2021, pro nedostatečně zjištěný skutkový stav stran poskytování zdravotní péče v Kazachstánu s ohledem na neblahý zdravotní stav žalobce. Nato žalovaný doplnil do správního spisu níže uvedené podklady a vydal napadené rozhodnutí.
16. Z hlediska povinnosti žalovaného v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) náležitě zjistit skutečný stav věci považuje soud za klíčové, jaké informace v průběhu správního řízení sdělil žalovanému samotný žalobce. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 1. 11. 2021 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany, k čemuž dne 4. 11. 2021 v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a dne 9. 12. 2021 v doplňujícím protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany především sdělil, že v Česku žil legálně od roku 1997 do roku 2021, než mu byl pro trestnou činnost zrušen trvalý pobyt. Žije zde se svým otcem a matkou (bratr zemřel). Je ženatý (během správního řízení se rozvedl) a děti nemá. Žádost o mezinárodní ochranu podal z důvodu legalizace svého pobytu na českém území, jelikož zde chce zůstat se svojí rodinou a současně pro to, že v Kazachstánu je špatná zdravotní péče. Je závislý na zdravotních pomůckách (sáčky, vývody, podložky), které používá v důsledku úrazu, který mu mj. způsobil trvalé obtíže s vylučováním. Se záněty močových cest navštěvuje nemocnici každý měsíc. Jednou za rok navštěvuje nemocnici za účelem kontroly vývodu. Ve výkonu práce operátora ve výrobě (pilaře) jej jeho zdravotní stav neomezoval, jen si musel občas vyměnit sáček k umělému vývodu, přičemž s prací skončil z důvodu zrušení trvalého pobytu v roce 2021. Před tím pracoval rovněž jako řidič a brigádník.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

17. Dále soud zjistil, že žalovaný při rozhodování vycházel ze zpráv o zemi původu, které zahrnují zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 30. 3. 2021 – Kazachstán – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2020, Informaci OAMP ze dne 31. 1. 2022 – Kazachstán – Protesty v lednu 2022, Informaci OAMP ze dne 15. 7. 2022 – Kazachstán – Bezpečnostní a politická situace v zemi a zprávu Oddělení zahraničních a evropských záležitostí ze dne 10. 8. 2022 – O státním občanství Republiky Kazachstán.
18. Po zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2022 zdejší soudem, žalovaný do správního spisu doplnil Informaci OAMP ze dne 10. 3. 2023 – Kazachstán – Bezpečnostní a politické situace v zemi, Informaci MZV ČR ze dne 16. 2. 2023 – Kazachstán – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Informaci EUAA – MedCOI ze dne 5. 4. 2023 – Kazachstán – Dostupnost urologa a gastroenterologa včetně gastroenterologických materiálů a stomické zdravotní sestry a opis z evidence rejstříku trestů žalobce ze dne 15. 8. 2023.
19. Z jednotlivých žalobních námitek se soud nejprve zaměřil na tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval v tom, že žalovaný neuvedl, v čem by měly spočívat důvody zvláštního zřetele hodné, pro které by mohl být udělen humanitární azyl, a proč tyto důvody žalobce nenaplnil, přičemž současně žalobce konstatoval, že úvaha žalovaného stran humanitárního azylu nebyla v souladu s pravidly logického usuzování, když žalovaný došel k závěru, že by žalobce mohl přesídlit do Kazachstánu, aniž by mu hrozila vážná újma na zdraví.
20. Za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou považována zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se správní orgán řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Správní orgány však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem argumentace účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Podstatné je, aby se správní orgán ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v určitých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).
21. Soud konstatuje, že žalovaný na str. 10 a 11 napadeného rozhodnutí posuzoval, zda žalobce naplnil podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Žalovaný v dané části odůvodnění zhodnotil zejm. rodinné vazby, praceschopnost a zdravotní stav žalobce. Žalovaný uvedl, že žalobce je dospělou, plně svéprávnou osobou a před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany pracoval jako řidič a operátor ve výrobě (pilař). Žalovaný pokračoval, že žalobce je z důvodu úrazu utrpěného v dětství v invalidním důchodu v prvním stupni, přičemž sám žalobce k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že zdravotní stav jej ve výkonu práce nijak neomezoval, až na občasnou výměnu sáčku z důvodu umělého vývodu. Žalovaný vzal v potaz lékařské zprávy žalobce, z nichž vyplynulo, že žalobce neužívá žádné léky, dochází jednou ročně na kontrolu zdravotního stavu a s ohledem na následky úrazu využívá k vylučování vývod, sáčky a podložky. Žalovaný uvedl, že žalobce není v důsledku svého zhoršeného zdravotního stavu v ohrožení života, nepodstupuje náročnou a nákladnou léčbu, je schopen cestovat a pracovat a není plně závislý na sociálním systému či na péči jiné fyzické osoby. Žalovaný reagoval na předchozí zrušující rozsudek zdejšího soudu a správní spis doplnil o výše uvedené podklady, především Informaci EUAA – MedCOI ze dne 5. 4. 2023 – Kazachstán – Dostupnost urologa Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

a gastroenterologa včetně gastroenterologických materiálů a stomické zdravotní sestry, na jejichž základě dovodil, že v Kazachstánu je pro žalobce dostupná náležitá péče s ohledem na jeho zdravotní znevýhodnění (urologie, gastroenterologie). Na základě uvedených skutečností žalovaný dále dovodil, že zhoršení zdravotního stavu žalobce nedosahuje takové intenzity, která by odůvodňovala udělení mimořádného institutu humanitárního azylu. Žalovaný dodal, že důvodem zvláštního zřetele hodným není skutečnost, že by si žalobce v zemi původu musel potřebné zdravotní pomůcky hradit ze svého či na ně přispívat, ani to že úroveň zdravotní péče v zemi původu žalobce nedosahuje identické úrovně jako v Česku. Žalovaný rovněž posoudil tvrzení žalobce, že již není občanem Kazachstánu, k čemuž uvedl, že postavení osob bez státní příslušnosti je srovnatelné s postavením státních občanů země, přičemž žalobce má možnost řešit svojí situaci opětovným získáním kazašských dokladů. Žalovaný zdůraznil, že žalobce se do nepříznivé pobytové situace dostal vlastní protiprávní činností, k čemuž poukázal na opis z evidence rejstříku trestů žalobce. Se zřetelem k předestřeným skutečnostem soud konstatuje, že žalovaný uvedl důvody, proč zjištěný zdravotní stav žalobce nedosahoval závažnosti hodné zvláštního zřetele, přičemž nebylo povinností žalovaného konstatovat hypotetické případy, které by byly hodné zvláštního zřetele. Rovněž soud sděluje, že žalovaným dovozené závěry stran zdravotního stavu žalobce nejsou nikterak v rozporu s logickým uvažováním, když nedovodil, že by žalobci v Kazachstánu hrozila závažná újma na zdraví s ohledem na toliko nižší, nikoliv však nedostatečnou či nedostupnou lékařskou péči. Soud tedy neshledal úvahu žalovaného stran neudělení humanitárního azylu za nepřezkoumatelnou pro nedostatek důvodů.

22. Dále soud přistoupil k posouzení stěžejní námitky, a to že žalobci nebyl udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu, ačkoliv dle žalobce byly pro jeho udělení v jeho případě dány skutečnosti zvláštního zřetele hodné. Podle žalobce žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav a postupoval v rozporu se zásadou materiální pravdy, neboť nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nesprávně z dostupných důkazů posoudil zdravotní stav žalobce a jeho možnosti návratu do Kazachstánu, s ohledem na tamní nedostatečnou úroveň zdravotní péče a nepodporování zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Žalobce žil v Kazachstánu naposledy jako dítě před 25 lety a nemá tamní občanství.
23. Soud předně uvádí, že žalobce namítá nedostatečně zjištěný skutkový stav. Soud však výše uvedl, že žalovaný doplnil správní spis o podklady týkající se úrovně poskytované zdravotní péče v Kazachstánu a práv osob bez státní příslušnosti v zemi. Žalobce tyto konkrétní podklady ve své žalobě nikterak adresně nezpochybnil a dále toliko trval na tom, že mu měl být udělen humanitární azyl. Podstata námitek žalobce uplatněných v žalobě tedy směřovala především proti samotné skutečnosti neudělení humanitárního azylu.
24. Při jednání soudu žalobce namítal, že podklady týkající se dostupnosti lékařské péče nebyly dostatečně individualizované na případ žalobce, neboť z nich nevyplývalo, zda by byla lékařská péče žalobci dostupná a zda by byla krytá státním zdravotním pojištěním. K této námitce uplatněné až v rámci řízení před soudem soud konstatuje, že byla uplatněna po marném uplynutí lhůty pro podání žaloby a je jej ji nutno považovat za námitku opožděnou. Žalobci nic nebránilo se s podklady seznámit v rámci správního řízení a své výhrady uplatnit ve včasné podané žalobní námitce. Pro úplnost soud konstatuje, že Informace EUAA – MedCOI ze dne 5. 4. 2023 – Kazachstán – Dostupnost urologa a gastroenterologa včetně gastroenterologických materiálů a stomické zdravotní sestry se vztahuje právě na zdravotní péči, kterou vyžaduje zdravotní stav žalobce a nejedná se o obecný doklad vztahující se všeobecně k otázce dostupnosti zdravotní péče v Kazachstánu.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

25. Podle § 14 věty první zákona o azylu platí, že „[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen "humanitární azyl") z humanitárního důvodu.“
26. Za situace, kdy se žalobce ve své žalobě omezil prakticky jen na námitky směřující proti neudělení humanitárního azylu, se soud podrobněji nezabýval závěry žalovaného, které se vztahují k ostatním formám mezinárodní ochrany, a toliko konstatuje, že podmínky pro jejich udělení žalobce nesplnil, k čemuž lze odkázat na obsah napadeného rozhodnutí. Pokud jde o azyl z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, soud v první řadě poznamenává, že obecná východiska mezi soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu shrnul Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018 č. j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výchyty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“
27. Soud konstatuje, že z obsahu správního spisu i z obsahu žaloby plyne, že důvody podání žádosti žalobce o mezinárodní ochranu byla obava z úrovně poskytované zdravotní péče v Kazachstánu a snaha o legalizaci jeho pobytu na území Česka, neboť mu bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu z důvodu páčání trestné činnosti. Problematikou legalizace pobytu jako důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany se již nescetněkrát zabýval Nejvyšší správní soud, který setrvale judikuje, že legalizace pobytu není zákonným důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani důvodem hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, nebo ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, případně ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94).
28. Žalovaný se udělením humanitárního azylu žalobci zabýval na str. 10 a 11 napadeného rozhodnutí. Soud již výše uvedl, že žalovaný při úvaze stran humanitárního azylu vzal v úvahu celou řadu výše uvedených skutečností. Především však žalovaný pro své rozhodnutí opatřil podklady týkající se úrovně poskytované zdravotní péče v Kazachstánu, a to s ohledem na zdravotní obtíže žalobce (urologie a gastroenterologie) a neshledal, že by

v Kazachstánu nebyla poskytována potřebná zdravotní péče, a to i osobám bez státní příslušnosti.

29. Soud ve shodě s žalovaným, aniž by jakkoli snižoval závažnost zdravotního znevýhodnění, kterým žalobce trpí, konstatuje, že z lékařské dokumentace obsažené ve správním spise ani z lékařské zprávy předložené při jednání soudu nevyplývá, že by zdravotní obtíže žalobce měly být život ohrožujícími a že by vyžadovaly nákladnou či specializovanou léčbu, která by nebyla v zemi původu žalobce dostupná. Žalobce sám poukazoval v rámci azylového řízení na skutečnost, že si prostředky k životu opatroval svojí prací. Současně z obsahu správního spisu vyplývá, že netrpí akutním stavem, ale pouze se obává, že by v Kazachstánu mohlo dojít ke zdravotním komplikacím v důsledku horší dostupnosti zdravotní péče. Samotný fakt, že žalobce trpí zdravotními obtížemi ve spojení s tvrzenou nedostatečnou podporou zaměstnávání osob se zdravotním postižením v Kazachstánu nepředstavuje důvod pro udělení humanitárního azylu. Byť zdravotní systém v Kazachstánu s největší pravděpodobností nedosahuje kvalit českého zdravotního systému, nejedná se o takový propastný rozdíl, aby bylo možné v případě vycestování žalobce do Kazachstánu hovořit o nebezpečí vážné újmy. Žalobce dále ani nenamítal, že by mu v zemi původu měla být lékařská péče úmyslně odmítána. V tomto směru soud odkazuje rovněž na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005-68 nebo ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007-69), ze které vyplývá, že nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže založit důvod pro udělení azylu.
30. Ačkoli je samotné přání žalobce zůstat v Česku pro soud zcela pochopitelné, neznamená to však, že by mu z tohoto důvodu měl být udělen humanitární azyl. Soud pro dokreslení podotýká, že zrušení trvalého pobytu si žalobce přivodil sám pácháním trestné činnosti.
31. K poukazu žalobce, že na území České republiky žije od svého dětství a veškeré sociální vazby má na území České republiky soud konstatuje, že v případě žalobce se jedná o dospělého rozvedeného bezdětného muže, který má plnou způsobilost obstarat si své záležitosti. K tomu soud poznamenává, že stávající judikatura Nejvyššího správního soudu již dovodila, že rodinné vazby na území České republiky nepředstavují případ hodný zvláštního zřetele dle § 14 o azylu, a to dokonce ani v podobě kumulace nepříznivého zdravotního stavu a rodinných vazeb (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 6/2018-33, či ze dne 13. 6. 2019, č. j. 9 Azs 62/2019-56).
32. Soud se ztotožňuje s žalovaným v tom, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, a považuje odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém žalovaný hodnotil důvod, proč nelze žalobci udělit humanitární azyl, za dostatečné. V daném případě tudíž nebyl dle názoru soudu naplněn neurčitý právní pojem „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv. Žalovaný tak nepřekročil meze správního uvážení, ani ho nezneužil.
33. V mezích žalobních bodů vyhodnotil soud žalobu jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
34. Soud v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. zamítl návrh na provedení dokazování znaleckým zkoumáním zdravotního stavu žalobce, a to pro nadbytečnost. Pro věcné posouzení předmětné žaloby dle soudu postačuje lékařská dokumentace obsažená v předloženém správním spise a při jednání soudu.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 19. února 2024

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce